

Beslutsunderlag

Styrelsen 2022-12-02

Telefon: [031 64 74 00](tel:031647400)

Handläggare: Mikael Sandström

Mejladress: mikael.sandstrom@gryaab.se

Ekonomisk långtidsplan 2023 - 2033

Förslag till beslut

I styrelsen för Gryaab AB:

1. Ekonomisk långtidsplan för 2023 - 2033 enligt bilaga 1 fastställs
2. Vd ges i uppdrag att återrapportera en uppdaterad ekonomisk långtidsplan med känslighetsanalys till styrelsemötet i juni 2023

Sammanfattning

Gryaab upprättar varje år en ekonomisk långtidsplan för de nästkommande 10 åren. Syftet med den ekonomiska planen är att ge Gryaabs styrelse och ägare information om Gryaabs framtida kostnads- och intäktsutveckling samt en indikation på vilken avgift som kan vara aktuell att debitera ägarkommunerna under de närmaste åren för att, i enlighet med ägardirektivet, bibehålla en ekonomisk stabilitet. Den ekonomiska planen ingår som en del av de underlag som Gryaab årligen tar fram i samband med budget- och planeringsprocessen. Långtidsplanen revideras i samband med omständigheter som innebär en väsentlig påverkan på bolagets verksamhet.

Långtidsplanen för 2023 innebär att de framtida avgiftsnivåerna justerats upp väsentligt med undantag för 2023 som reduceras med 46 mkr jämfört med långtidsplanen som fastställdes 2022. Avgifterna under åren 2024 – 2026 bedöms öka med 45 – 50 mkr per år jämfört med föregående års plan. Ökningarna är en direkt följd av de kostnadsökningar som skett under 2022 och som förväntas hålla i sig de närmaste åren. Därefter förväntas inflationstakten slå av och normaliseras. Avgifterna är beräknade utifrån att hitta en balans mellan en jämn avgiftsutveckling och en bibehållen soliditetsnivå runt 10 %. För att möjliggöra detta krävs, då

balansomslutningen successivt växer, att också de obeskattade reserverna också växer.

Kostnader som anges i långtidsplanen är angivna i 2022 års penningvärde.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Den ekonomiska långtidsplanen beskriver den förväntade ekonomiska utvecklingen de kommande tio åren utifrån budgetåret 2023. Utvecklingen bygger på en serie antaganden vilket måste tas i beaktande vid analyser och slutsatser. Med tanke på de kraftiga omvärldsförändringar som skett det gångna året, är förutsättningarna för att förutse den fortsatta utvecklingen oerhört tuffa. På intäktssidan kan marknadspriset för biogas förändras med kort varsel. På kostnadssidan utgör elpriser, kemikaliepriser, transportpriser och ränteutvecklingen betydande osäkerhetskällor.

Bedömning ur ekologisk dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Ärendet har behandlats på samverkansgruppsmöte den 24 november 2022.

Bilagor

1. Ekonomisk långtidsplan för 2023 - 2033

Ärendet

Ärendet utgör förslag till ekonomisk långtidsplan för perioden 2023 - 2033.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Av Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll följer att bolaget ska utarbeta budget med utgångspunkt från Kommunfullmäktige i Göteborgs budgetbeslut, reglementen och ägardirektiv/bolagsordning samt andra styrandedokument.

Ekonomisk långtidsplan 2023 – 2033

Soliditetsstyrning

Gryaab kan, helt i enlighet med både lag om allmänna vattentjänster och kommunallagen, hantera positiva resultat från sidoverksamheter utifrån det skattemässiga regelverk som gäller för aktiebolag. Det innebär att bolaget prognosticerar i sin ekonomiska långtidsplan att fortsätta göra avsättningar till obeskattade reserver genom att följa reglerna för skattemässiga överavskrivningar enligt 18 kap inkomstskattelagen.

Genom att balansera avgiftsuttaget mot en tillräcklig ekonomisk stabilitet/soliditet, följer Gryaab ägardirektivets styrning, som i kapitel 2, paragraf 12 anger:

”Bolaget ska i sin ekonomiska planering tillse att låga avgifter går hand i hand med en tillfredställande soliditet”.

Vidare anges i samma kapitel, paragraf 10:

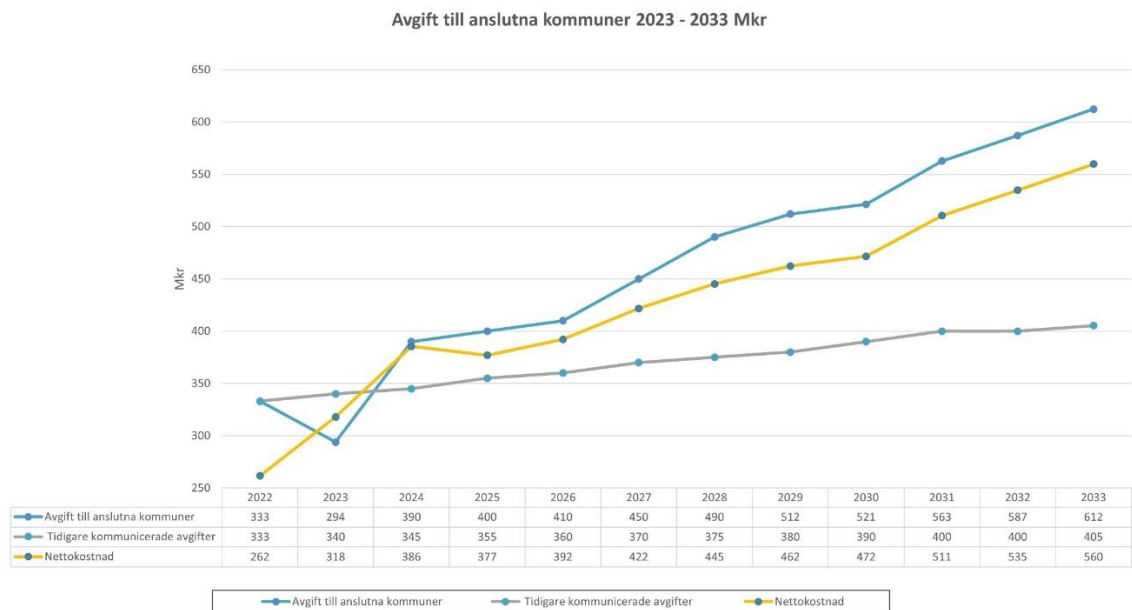
”Bolaget ska säkerställa en stabil ekonomisk utveckling och skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt och hållbart agerande till nytta för delägande kommuner, dess boende, besökare och näringsliv”.

Gryaab har i ärendet ”Hemställan om ställningstagande avseende inriktningsbeslut gällande investering av kapacitetsutveckling av Ryaverket”, definierat en tillräcklig soliditet som en soliditet på 10%.

Ekonomisk långtidsplan

Jämfört med föregående plan justeras avgifterna för 2023 ned med 46 mkr.

Avgiftsreduceringen är direkt kopplad till 2022 års starka positiva resultat och berörs mer ingående i ärendet drift- och investeringsbudget 2023. Under åren 2024 till 2026 bedöms avgifterna öka med i storleksordningen 45 till 50 mkr per år jämfört med föregående års långtidsplan. Ökningarna är en direkt följd av de kostnadsökningar som skett under 2022 och som förväntas hålla i sig de närmaste åren. Därefter förväntas inflationstakten slå av och normaliseras.

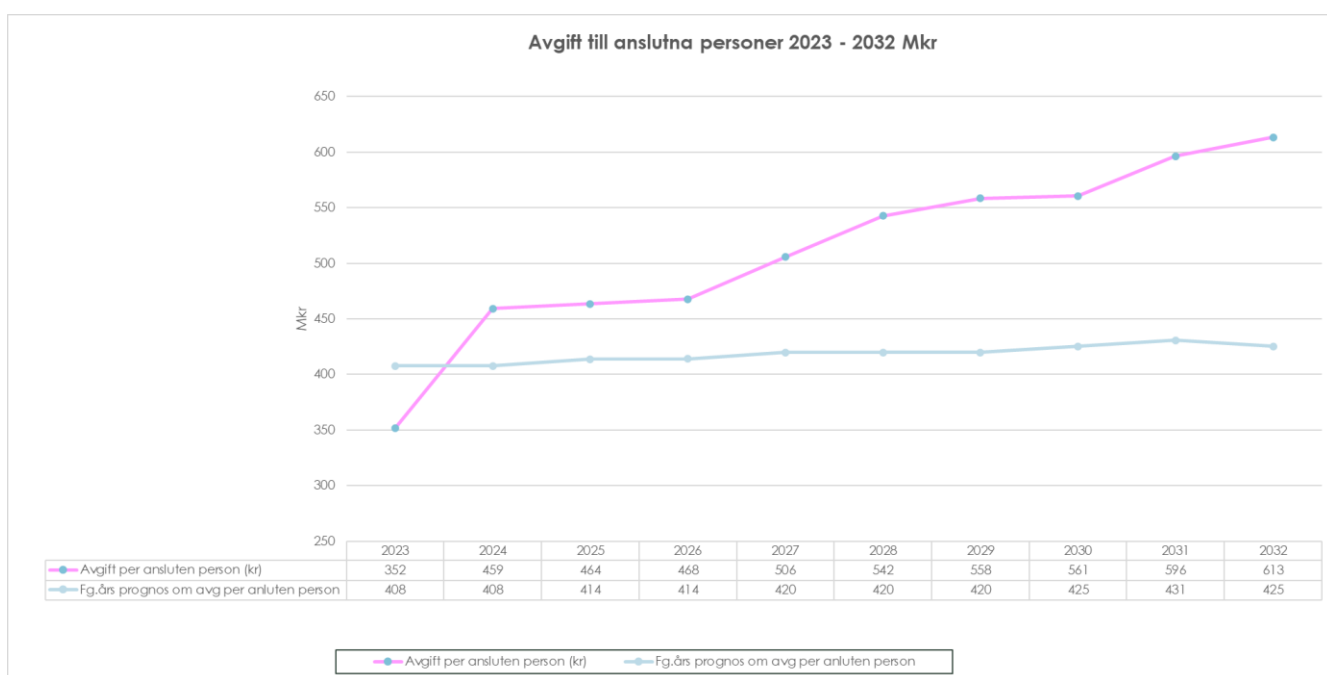
Utöver avgifternas påverkan på intäktsidans beror intäktsutvecklingen också fortsättningsvis till stor del på antagandet om en stark biogasförsäljning till höga prisnivåer. Dessa förväntas dock falla framöver för att from 2026 ha halverats jämfört med 2023 års nivå.

På kostnadssidan har den ekonomiska långtidsplanen justerats utifrån de prisökningar som skett under året och antaganden om en fortsatt prisdrivande miljö ett par år framöver. Detta gäller främst kostnadsutvecklingen för kemikalier, el, transporter och entreprenader. I spåren av den inflationsmiljö som nu råder börjar också räntenivåerna att sakta krypa uppåt, vilket långtidsplanen tar hänsyn till. From 2028 förväntas räntenivån plana ut till en nivå runt 2,5 %. Kostnader som anges i långtidsplanen är angivna i 2022 års penningvärde.

Enligt den 10 åriga ekonomiska långtidsplanen 2023 – 2033 styr bolaget avgiftsutvecklingen så att bolagets soliditet bibehålls på en tillfredställande nivå runt 10 %. För att möjliggöra detta krävs årliga avsättningar till de obeskattade reserverna. Avsättningarna måste ske i takt med att balansomslutningen successivt växer. Under hela planperioden förväntas Gryaab därför leverera positiva resultat. Resultaten får dock inte överstiga det resultatutrymme som genereras från Gryaabs kommersiella verksamhet, alltså försäljningen av biogas och spillvärme, vilken sker på marknadsmässiga villkor. I den ekonomiska långtidsprognos som Gryaab redovisar i detta ärende har inte hänsyn hunnit tas till det kapitaltillskott som beräknas tillföras bolaget år 2029. Detta ber bolaget att få återkomma till under 2023. Tillskottet är planerat att tillföras bolaget efter att delägarkommunerna fattat beslut om kapitaltillskott för Nya Rya. Syftet med tillskottet är att ge Gryaab en långsiktig ekonomisk stabilitet och säkerställa en soliditetsnivå på ca 10 %.

I den befolkningsprognos som är framtagen kommer kostnaden per ansluten person att öka från 405 kr/person 2022, sänkas till 352 kr/person år 2023 för att därefter succesivt öka till 631 kr/person 2033 (se bild nedan och bilaga 1)

Bilden nedan visar utvecklingen av avgiften per ansluten person för 2023-2032 i förhållande till utvecklingen för avgiften per ansluten person enligt föregående års plan.

År	Avgiftsuttag	Obeskattade reserver
2023	294	165
2024	390	170
2025	400	193
2026	410	211
2027	450	240
2028	490	285
2029	512	335
2030	521	385
2031	563	437
2032	587	490
2033	612	542

Intäkterna

Den största intäktskällan för Gryaab utgörs av avgifterna från delägarkommunerna. Prognosen över avgiftsutvecklingen behöver inte bara förhålla sig till hur kostnaderna förväntas utvecklas utan avgiftsnivåerna behöver också planeras för att långsiktigt säkerställa en tillfredställande soliditetsnivå. Soliditeten kan endast säkerställas om Gryaab fortsätter redovisa betydande positiva resultat från sin kommersiella verksamhet. Denna avser främst försäljning av biogas och spillvärme. Gryaab gör kortsiktigt antagandet att biogasförsäljningen kommer att ske till höga prisnivåer. Gryaab förväntar sig sedan att prisnivåerna kommer att normaliseras vilket innebär att dessa halveras från 2026 jämfört med 2023 års nivå.

Från och med 2025 aktiverar (tillgångsredovisar) Gryaab all nedlagd tid från egen personal som styrs till arbetet med program Nya Rya. Resultatmässigt ger detta Gryaab intäkter vilka motsvarar de berörda medarbetarnas lönekostnader. Samtidigt redovisas en motsvarande post som en tillgång över balansräkningen och läggs till Nya Rya s anskaffningsvärde.

Driftskostnader

Den ekonomiska långtidsplanens kostnadssida har justerats upp inom de flesta kostnadsslagen. Omvärldsförändringar och ett allmänt inflationstryck gör att kostnadsutvecklingen stiger väsentligt de närmaste åren för att sedan mattas av. Den ekonomiska långtidsplanen tar också höjd för de resursförstärkningar Gryaab förväntas behöva göra personalmässigt.

Från och med 2025 övergår programmet Nya Rya till förprojekteringsfasen vilket redovisningsmässigt innebär att samtliga kostnader, som tidigare belastat driftsredovisningen, framöver redovisas över balansräkningen och läggs till Nya Ryas anskaffningsvärde. Detta innebär att driftskostnaderna minskar.

Avskrivningskostnader

Avskrivningskostnaderna ökar i en förhållandevis försiktig takt under de kommande tio åren. Volymer investeringar som färdigställs och där avskrivningar börjar belasta resultaträkningen, är begränsad. Investeringsvolymer kopplade till Nya Rya leder inte till avskrivningskostnader innan den nya anläggningen tas i bruk 2037.

Räntekostnader

Räntenivåerna är uppjusterade i den uppdaterade ekonomiska långtidsplanen efter avstämning med Göteborgs stads koncernbank.

Strategisk effektiviseringsplan

Samtliga nämnder och styrelser har fått i uppdrag att genomföra ett långsiktigt ekonomiskt effektiviseringsarbete för att frigöra resurser inom staden. Gryaab har redan detta uppdrag från sin styrelse och sina delägare genom sitt ägardirektiv och genom styrelsens måldokument. Den ekonomiska långtidsplan som presenteras i detta beslutsunderlag är en del av detta arbete. Gryaab arbetar strategiskt med både intäkts- och kostnadssidan i sin ekonomi. På intäktssidan har Gryaab planer på att utreda och utveckla fler affärsmöjligheter utifrån sitt grunduppdrag. Resurser för detta är avsatta i budget för 2023. På kostnadssidan arbetar bolaget sedan länge med energieffektiviseringar som ger både miljömässiga och ekonomiska vinster. Bolaget gör vidare hållbarhetsanalyser i samband med investeringsbeslut och har generellt ambitionen att styra verksamheten på ett balanserat sätt över tid där kostnadsperspektivet utgör ett perspektiv att förhålla sig till.

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Ärendet avser en årligen återkommande fråga som styrelsen beslutar om. Gryaab bedömer inte att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Bedömningen har gjorts med utgångspunkt i vad som står angivet om frågor av principiell beskaffenhet i Gryaabs ägardirektiv, Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för ärendeberedning och Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Bolagets bedömning

Gryaab har lämnat förslag på ekonomisk långtidsplan för perioden 2023 – 2033. Styrelsen föreslås fastställa förslaget.

